

doi: 10.5281/zenodo.4010607

urn:lsid:zoobank.org:pub:B9EFBC8D-BDB5-462C-A4F1-A4656E919A18

Фауністичний список жуків-карапузиків (Coleoptera, Histeridae) Шацького національного природного парку та прилеглих територій

О. М. Кравченко

Загальноосвітня школа I-III ст., с. Піща, Шацький р-н, Волинська обл., Україна

pisha_kravchenko@yahoo.com

Kravchenko, O.M. Faunistic Checklist of the family Histeridae (Coleoptera) of Shatsk National Nature Park and Bordering Territories.

Summary. A checklist of 51 species of histerid beetles of the Shatsk National Nature Park includes 24 species and 6 genera of the subfamily Histerinae, 13 species and 4 genera of the subfamily Sapriniinae, 8 species and 5 genera of the subfamily Abraeinae, 5 species and 4 genera of the subfamily Dendrophilinae та 1 species of the subfamily Haeteriinae.

Key words: Coleoptera, Histeridae, Ukraine, Volyn Region, Shatsk National Nature Park, fauna.

Кравченко, О.М. Фауністичний список жуків-карапузиків (Coleoptera, Histeridae) Шацького національного природного парку та прилеглих територій. Резюме. Наведено список 51 виду жуків карапузиків Шацького національного природного парку, що включає 24 види і 6 родів підродини Histerinae, 13 видів і 4 роди підродини Sapriniinae, 8 видів і 5 родів підродини Abraeinae, 5 видів і 4 роди підродини Dendrophilinae та 1 вид підродини Haeteriinae.

Ключові слова: Coleoptera, Histeridae, Україна, Волинська область, Шацький національний природний парк, фауна.

Проблема інвентаризації Coleoptera Шацького національного природного парку залишається актуальною сьогодні, особливо це стосується видів, що мають специфічне середовище існування.

Представники родини Histeridae саме є такими. Морфоекологічні адаптації дозволяють жукам-карапузикам займати різні екологічні ніші: полісапробіонти, види, що живуть в органічних рештках різного походження; ксилобіонти, зустрічаються під корою, в деревині в ходах короїдів листяних і хвойних порід; нідіколи живуть в гніздах птахів і норах ссавців; мірмекофіли пов'язані з гніздами мурашок.

За трофічною спеціалізацією жуків-карапузиків поділяють на зоофагів, зоосапрофагів та міксофагів (Лундышев, 2013).

Світова фауна Histeridae представлена близько 4000 видів (Mazur, 2004), в Україні відомо 117 видів (Шапран, 1992). Раніше на території Шацького національного природного парку було відомо 36 видів з 16 родів 4 підродин (Кравченко, 2016), проте на сьогодні, за нашими даними, тут відомо 51 вид з 20 родів 5 підродин. Збільшення виявленої кількості видів жуків-карапузиків відбулася за рахунок використання віконних пасток протягом усього теплого періоду року, більш ретельного дослідження під корою в ходах короїдів листяних і хвойних порід

дерев з використанням ґрунтових сит рано навесні і до глибокої осені, а також обстеження інших місць, де можуть зустрічатися імаго.

Нижче наведено список Histeridae Шацького національного природного парку; визначення матеріалу перевірено О.М. Дрогваленком (Харків), за що автор щиро йому вдячний.

Підродина Abraeinae MacLeay, 1819

Abraeus perpusillus (Marsham, 1802)

Chaetabraeus globulus (Creutzer, 1799)

Acritus nigricornis (Hoffmann, 1803)

A. homoeopathicus Wollaston, 1857

A. minutus (Herbst, 1792)

Plegaderus caesus (Herbst, 1792)

P. vulneratus (Panzer, 1797)

Teretrius fabricii Mazur, 1972.

Підродина Dendrophilinae Reitter, 1909*Dendrophilus pygmaeus* (Linnaeus, 1758)*Carcinops pumilio* Erichson, 1834*Paramalus flavicarnis* (Herbst, 1792)*P. parallelepipedus* (Herbst, 1792)*Platylomalus complanatus* (Panzer, 1797)**Підродина Haeteriinae Marseul, 1857***Haeterius ferrugineus* Olivier, 1789.**Підродина Histerinae Gyllenhal, 1808***Atholus bimaculatus* (Linnaeus, 1758)*A. corvinus* (Germar, 1817)*A. duodecimstriatus* Schrank, 1781*A. praetermissus* (Peyron, 1856)*Hister funestus* Erichson, 1834*H. illigeri* Duftschmid, 1805*H. quadrinotatus* L.G. Scriba, 1790*H. unicolor* Linnaeus, 1758*Margarinotus bipustulatus* (Schrank, 1781)*M. carbonarius* (Hoffman, 1803)*M. neglectus* (Germar, 1813)*M. purpurascens* (Herbst, 1792)*M. ventralis* (Marseul, 1854)*M. brunneus* (Fabricius, 1775)*M. merdarius* (Hoffmann, 1803)*M. striola succicola* (Thomson, C.G., 1862)*M. terricola* (Germar, 1824)*M. obscurus* (Kugelann, 1792)*Hololepta plana* (Sulzer, 1776)*Eblisia minor* (Rossi, 1790)*Platysoma angustatum* (Hoffman, 1803)*P. elongatum* (Thunberg, 1787)*P. lineare* (Erichson, 1834)*P. compressum* (Herbst, 1783)**Підродина Sapriniinae C. É. Blanchard, 1845***Gnathoncus buyssoni* (Auzat, 1917)*G. nannetensis* (Marseul, 1862)*G. rotundatus* (Kugelann, 1792)*Hypocaccus metallicus* (Herbst, 1792)*H. rugifrons* (Paykull, 1798)*Myrmetes paykulli* (Kanaar, 1979)*Saprinus aeneus* (Fabricius, 1775)*S. immundus* (Gyllenhal, 1827)*S. lautus lautus* Erichson, 1839*S. planiusculus* Motschulsky, 1849*S. semistriatus* (Scriba, 1790)*S. subnitescens* Bickhardt, 1909*S. virescens* (Paykull, 1798)

Аналізуючи таксономічний склад родини Histeridae, можна бачити, що найбільшою кількістю видів представлена підродина Histerinae — 24 види і 6 родів; підродина Sapriniinae включає 13 видів і 4 роди, підродина Abraeinae — 8 видів і 5 родів, підродина Dendrophilinae 5 видів і 4 роди, підродина Haeteriinae — 1 вид.

За трофічною спеціалізацією більшість карапузиків є зоофагами 23 види (45%), від усієї кількості видів, до міксофагів належить 17 видів (33,4%), зоосапрофагів — 11 видів (21,6%).

За біотопічною приналежністю провідне місце по кількості видів займають полісапробіонти 33 видів (66%), ксилобіонти представлені 12 видами (25%), нідіколи — трьома (6%), мірмекофіли — двома (4%).

Фауна Histeridae Шацького національного природного парку має багато спільного з фауною Поліської провінції Білорусі як за таксономічним складом, так і загальною кількістю видів (56) (Лундышев, 2013).

Література

- Кравченко, О.М. 2016. Жуки-карапузики (Coleoptera, Histeridae) Шацького національного природного парку та прилеглих територій. *Українська ентомофауністика*, 7(3), 55.
- Лундышев, Д.С. 2013. Таксономический состав и экологическая структура жесткокрылых насекомых семейства Histeridae (Insecta, Coleoptera) Предпольской и Полеской провинций Беларуси. *Вестн. Бар. ГУ. Серия биологические науки. Сельскохозяйственные науки*, вып.1, 25–31.
- Шапран, Ю.П. 1991. *Жесткокрылые семейства Histeridae (Coleoptera) фауны Украины*. .... [автореферат дисс. на соискание ученой степени канд. биол. наук. 03.00.09 — энтомология]. Киев, 1–20.
- Mazur, S. 2004. Catalogue of Palearctic Coleoptera : Histeridae Vol. 2. In: Catalogue of Palearctic Coleoptera. Hydrophiloidea — Staphyloidea / Eds. Löbl I., Löbl D; 2015; 2. Leiden, Boston: Brill, 1–1702.